

Matèria	Literatura Universal
Títol/Pregunta	Vols ser un vertader booktuber?

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES I CRITERIS D'AVUACIÓ VINCULANTS

Competència específica a desenvolupar:

1. Llegir, interpretar i valorar clàssics de la literatura universal atenent tant les relacions internes dels elements constitutius del gènere i les seves funcions en les obres com a les relacions externes de les obres amb el seu context de producció i la seva inscripció en la tradició cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per estimular la creativitat literària i artística. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL4, CC1, CCEC1, CCEC2, CCEC3.1, CCEC3.2 CCEC4.2.

Criteri avaluació:

1.2. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

Competència específica a desenvolupar:

2. Llegir de manera autònoma clàssics de la literatura universal com a font de plaer i coneixement i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura. Es connecta amb descriptors del Perfil de sortida: CCL2, CCL4, CD3, CPSAA1.2, CPSAA5, CCEC1, CCEC2, CCEC3.1.

Criteri avaluació:

2.1. Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura

2.2. Accedir de diverses formes a la cultura literària en el marc d'un itinerari lector personal que enriqueixi, de manera conscient i sistemàtica, la pròpia identitat lectora i compartir les pròpies

i l'estil, i valors ètics i estètics obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

experiències de lectura amb l'ajuda d'un metallenguatge específic.

Competència específica a desenvolupar:

3. Establir vincles entre obres de diferents èpoques, gèneres i llenguatges artístics, reconeixent semblances i diferències en funció dels seus respectius contextos de producció i de la interrelació entre literatura i societat, per constatar l'existència d'universals temàtics i vessants formals recurrents al llarg de la història de la cultura. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CCL2, CCL4, CD1, CPSAA5, CC1, CCEC1, CCEC2.

Criteri avaluació:

3.2. Desenvolupar projectes d'investigació que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal i que mostrin una implicació i resposta personal, al voltant d'una qüestió que estableixi vincles argumentats entre els clàssics de la literatura universal objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics.

Competència específica a desenvolupar:

4. Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement dels trets dels principals moviments estètics i algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni universal, per conformar un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL4, CD2, CD3, CC1, CCEC1, CCEC2, CCEC4.1, CCEC4.2.

Criteri avaluació:

4.1. Elaborar de manera individual o col·lectiva una exposició multimodal que situï els textos llegits en el seu horitzó històric i cultural, i que ofereixi una panoràmica de conjunt sobre moviments artístics i obres rellevants de la literatura universal.

Competència específica a desenvolupar:

5. Participar en la construcció d'un cànon literari universal que integri la perspectiva d'experiència de les dones a través de la lectura d'obres d'escriptores i que superi els marcs de la cultura occidental, per desenvolupar el pensament crític respecte a la construcció discursiva del món i els seus imaginaris. Es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CCL2, CCL4, CPSAA3.1, CPSAA4, CC1, CCEC1, CCEC2.

Criteri avaluació:

5.1. Realitzar un projecte d'investigació sobre autores de rellevància, obres literàries de contextos no occidentals o sobre qüestions temàtiques o formals que aportin una mirada diversa i crítica sobre la construcció d'imaginari que proposa la tradició literària.

Sabers bàsics:

A. **Construcció guiada i compartida de la interpretació d'alguns clàssics de la literatura universal** inscrits en itineraris temàtics que estableixin relacions intertextuals entre obres i fragments de diferents gèneres, èpoques, contextos culturals i codis artístics, així com amb els seus respectius contextos de producció, d'acord amb els següents eixos i estratègies:

1. Temes i formes de la literatura universal

1.1. El jo literari

- Poesia lírica.

- Literatura testimonial i biogràfica: diaris, cartes, memòries, autobiografies, autoficció, etc.

- Narrativa existencial: personatges en crisi.

1.2. Dialogar amb els altres

- Enfront de la llei o el destí: la tragèdia.

- Enfront de les convencions socials: el drama.

- Humor crític, humor complaent: la comèdia.

1.3. Imaginar el món, observar el món, actuar en el món

- Mons imaginats: mites i narrativa. Mitologies. Herois i heroïnes. Viatges imaginaris. Espais i criatures fantàstiques. Utopies, distopies, ciència-ficció.

- Mons observats: conte i novel·la. Bildungsroman o novel·la de formació. Espais privats, espais públics: afectes íntims i llaços socials.

Desigualtats, discriminació, violències. Guerra i revolució. Migracions i identitats culturals. Colonialisme i emancipació.

- Mons d'evasió: relat breu i novel·la de gènere. La literatura d'aventures i la novel·la policíaca. Literatura de terror.
- L'art com a compromís: l'assaig. La literatura d'idees.

1.4. L'ésser humà, els animals i la naturalesa: admiració, esglaiament, denúncia. Poesia, narrativa i assaig

2. Estratègies d'anàlisi, interpretació, recreació i valoració crítica per a la lectura compartida

- Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries.
- Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i la seva relació amb el sentit de l'obra. Efectes en la recepció dels seus recursos expressius.
- Utilització de la informació social, històrica, cultural i artística necessària per interpretar les obres i comprendre el seu lloc en la tradició literària.
- Producció de vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
- Indagació entorn del funcionament de la literatura com a artefacte ideològic determinant en la construcció dels imaginaris socials, posant l'accent principalment en la perspectiva de gènere.
- Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió i d'oralització implicats.
- Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides.

B. Lectura autònoma d'obres rellevants del patrimoni universal desenvolupant les següents estratègies

- Selecció de les obres de manera autònoma i amb l'ajuda de recomanacions especialitzades.
- Participació en converses literàries i en intercanvis de recomanacions lectores en contextos presencial i digital.
- Utilització autònoma i freqüent de biblioteques. Accés a altres experiències culturals.
- Expressió argumentada dels gustos lectors personals. Diversificació del corpus llegit.
- Expressió de l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i atenent aspectes temàtics, gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres.
- Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques.
- Recomanació de les lectures en suports variats atenent aspectes temàtics, formals i intertextuals.

Context/contextos:	Escolar	x	Social	x	Personal	x	Familiar		Professional	
---------------------------	---------	---	--------	---	----------	---	----------	--	--------------	--

Dinàmiques de presa de consciència:

Iniciarem la situació d'aprenentatge amb una tasca de gran grup. Mirarem la pregunta de la SA i aniran explicant què creuen que és un *booktuber*, si en coneixen, si creuen que tenen seguidors... i iniciarem el debat de si és necessària la lectura com a enriquiment personal i cultural.

Instruccions i materials:

És una situació que es farà al llarg de tot el curs. Cada trimestre llegiran dos llibres cada alumne, triats d'entre una llista que els haurà donat la professora. Els llegiran a casa, però faran activitats a classe sobre ells. Evidentment, s'intentarà que triïn llibres de diferents èpoques, gèneres i temàtiques. Cada trimestre hauran de fer un vídeo com si fossin *booktubers* i una tertúlia literària, però es podran combinar amb *podcasts* o tertúlies radiofòniques.

La situació engloba diferents activitats, la qual cosa provoca una gran quantitat de material per emprar. Es faran servir els ordinadors personals del alumnes, quaderns, informació apareguda a Internet, fotocòpies, però sobretot, els llibres de lectura. Aprofitarem per parlar de les biblioteques i convidarem els alumnes a anar-hi com a experiència enriquidora i d'estalvi. Els alumnes hauran elaborat una base d'orientació que els ajudarà a autoavaluar-se mentre llegeixen els llibres.

Després de la dinàmica de consciència, els alumnes hauran de decidir en grups de quatre què és un *booktuber* i cercar l'exemple que més els ha agradat (es donarà preferència a vídeos sobre escriptores o que sigui una *booktuber*). A la segona sessió posarem el vídeo que més hagi agradat a cada grup. A la vegada, rebran una base d'orientació per fer una coavaluació de com ha anat l'experiència en el grup.

La segona tasca serà triar un llibre de lectura (en llegiran dos per trimestre), amb la intenció d'aconseguir un itinerari lector i una lectura autònoma d'obres rellevants del patrimoni universal. A partir d'aquell moment es formaran grups d'experts per cercar informacions diverses: Cada un dels membres del grup es dedicarà a preparar un tutorial sobre el millor programa per fer un vídeo casolà, com editar un vídeo, com incorporar so i efectes especials i estratègies a seguir per ser un *booktuber* o fer un bon *podcast*. Una altra feina de grup d'experts que podran realitzar serà preparar com fer una bona tertúlia sobre el llibre de lectura que han elegit (ha de ser el mateix o del mateix moviment/temàtica): Informació que hem de tenir, apunts que podem consultar, comparació de personatges, opinió crítica, comparació amb altres llibres del mateix gènere o època i amb avui dia. Una vegada acabada la feina del grup d'experts, es coavaluaran la feina de recerca amb una rúbrica. Arribaran així a la tasca més profitosa i imaginativa, si cal, de la SA. Individualment o per parelles (depenent de la feina que

triïn), faran un vídeo on desenvolupin tots els seus coneixements de booktubers i analitzaran el llibre triat; si ja han fet la tasca anterior al primer llibre del trimestre, participaran d'una tertúlia literària que també podrà ser radiofònica si els agrada més la idea. És en aquesta tasca on podran demostrar tot allò que han après de la SA, tant de la història universal, com dels vídeos que han vist i treballat, els llibres que han llegit i comparat... Evidentment, han d'aprofitar sempre per exposar la visió de gènere i les actituds discriminatòries que han trobat al llarg de les lectures que han fet, i la influència cultural que se'n deriva dels comportaments apresos. És important remarcar que hauran de tenir cura del metallenguatge emprat, així com de l'estil que s'emprarà en els vídeos o tertúlies. Com a tasca final i grupal, farem una reflexió de grup on exposarem allò que hem après, els errors que hem comès, allò que esperam millorar per a les altres SA i allò que realment ens ha agradat.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques del producte o productes obtinguts.

1.- Rompre el gel.

Iniciarem amb una xerrada en gran grup i ens demanarem què és un booktuber, si en coneixem, si tenen molta audiència, si són necessaris per a adquirir cultura... Després es posaran en grups de quatre i cercaran el vídeo i el/la *booktuber* que més els sorprengui o els agradi. Aquesta activitat tindrà una durada d'una o dues sessions, ja que veurem el vídeo que haurà triat cada grup i l'analitzarem en gran grup.

2-Triam el llibre de lectura

Del llistat que ens haurà fet arribar la professora i en llegiran (normalment a casa) dos per trimestre. Dedicarem una sessió a parlar dels possibles llibres que volen llegir perquè la tria sigui l'adequada.

3.- Preparam els nostres vídeos o tertúlies.

A continuació, iniciarem una tasca que tindrà una temporalització prevista d'unes 4-5 sessions. En primer lloc, es demanarà als alumnes que s'ajuntin en grups d'experts de treball per preferència de temàtica (si volen fer un vídeo en què siguin booktubers o prefereixen formar part d'una tertúlia -radiofònica o presencial-). Cada un dels membres del grup es dedicarà a preparar un tutorial sobre el millor programa per fer un vídeo casolà, com editar un vídeo, com incorporar so i efectes especials i estratègies a seguir per ser un *booktuber* o fer un bon *podcast*. Una altra feina de grup d'experts que podran dur a terme serà preparar com fer una bona tertúlia sobre el llibre de lectura que han elegit: informació que hem de tenir, apunts que podem consultar, comparació de personatges, opinió crítica, comparació amb altres llibres del mateix gènere o època i amb avui dia...

4.- Elaboració d'un vídeo, podcast o tertúlia

Els alumnes hauran de triar, de cada llibre, quin tipus de feina volen fer, però l'han de canviar a cada un per tal de no repetir sempre la mateixa. Individualment, per parelles o en grup (si és la tertúlia) faran el vídeo, el podcast o la tertúlia (presencial o radiofònica) sobre el llibre de lectura triat en aquell moment. Evidentment, es valorarà molt l'originalitat, l'esforç, i la capacitat de comparació que tinguin.

5.- Cloenda

Dedicarem una darrera sessió a demanar-los que elaborin una reflexió conjunta en la qual manifestin quins són els coneixements apresos durant tota aquesta situació d'aprenentatge, tot comparant-ho amb allò que sabien a la tasca inicial de "Rompre el gel". La idea és que prenguin consciència del grau d'aprenentatge realitzat i de quin és el marge de millora que poden fer de cara a situacions d'aprenentatge futures. I no només això, sinó que també se'ls demanarà que siguin capaços de transferir i relacionar aquests coneixements amb l'actualitat; per tant, de manera inevitable, hauran de veure punts de l'essència humana que es perllonguen al llarg de la història de la humanitat. Aprofitarem també per mirar què ha funcionat i què no durant la situació per tal de millorar en la següent.

Procediments de retracció, revisió i supervisió per part del professorat durant la realització de la tasca o tasques.

Amb cada una de les activitats que es proposin i que siguin susceptibles de ser avaluades, bé sigui d'una o altra manera, es facilitarà a l'alumnat una base d'orientació o una rúbrica elaborada pel professorat que els servirà de guia per a regular la tasca que s'elabori en cada moment, tot i que es fomentarà que els alumnes preparin les seves pròpies bases d'orientació. En tot moment, es parlarà amb ells per si volen fer canvis en alguna base o rúbrica per tal que s'impliquin en el seu procés avaluador.

1.- Rompre el gel.

A la primera activitat, els procediments de revisió i supervisió que s'aplicaran seran, bàsicament, les preguntes que el professor/a faci als alumnes per a encaminar-los a prendre consciència del que saben i del que no saben. En algunes ocasions, s'obtidran respostes a les preguntes fetes i en altres les preguntes s'aniran responent durant les tasques següents d'aquesta mateixa SA. Com que és una tasca de caire oral, el professor/a aprofitarà per motivar la participació de tot l'alumnat; així mateix, els farà anotacions -en cas que sigui necessari- sobre quina és la manera més adequada d'expressar-se en el context en què es troben (acadèmic i escolar). Aquesta primera activitat serà coavaluada entre els membres del grup per tal d'assegurar la participació de tots en recerca demanada.

2-Triam el llibre de lectura

La professora intentarà animar-los a fer tot un recorregut per la història de la literatura universal a través dels llibres elegits.

3.- Grups d'experts.

D'entrada, es donarà total llibertat als alumnes per a fer els agrupaments que considerin oportuns. En cas que el professorat tenguí algunes observacions o recomanacions a fer, els les farà. De la mateixa manera, si l'alumnat no és capaç de quadrar els diferents grups de treball, el/la professor/a hi haurà d'intervenir, bé sigui per mitjà d'un sorteig per assignar els grups i les persones que els conformaran, bé sigui per certs motius pedagògics que el/la pugui conduir a prendre algunes decisions concretes respecte dels agrupaments. Una vegada establerts els grups, el professorat lliurarà a cada grup una guia de les informacions que han d'investigar i els recomanarà algunes fonts d'on les poden obtenir. A

partir d'aquí, la seva tasca es reduirà simplement a aclarir dubtes i a reconduir la feina de l'alumnat en cas que s'adoni que no van pel camí correcte. Una vegada exposada la feina preparada pels alumnes, el/la professor/a farà tots els aclariments que es considerin pertinents per tal d'assegurar-se que tots els continguts de cada exposició són correctes i adequats.

4.- Cloenda

La idea d'aquesta tasca és que doni coherència a tota la SA i que quedi contrastada amb la primera tasca ('Rompre el gel'). Així doncs, la professora tan sols lliurarà les activitats que hauran de completar els alumnes i els aclarirà què es demana amb cada una d'elles en cas de dubte. En aquesta ocasió, l'objectiu és que es generin reflexions de manera individual i que tot plegat serveixi, alhora, com una pràctica més d'expressió oral.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement.

1.- Rompre el gel.

La tasca conclourà amb un procés de **coavaluació** en què els membres del grup hauran de valorar les seves pròpies intervencions.

2.- Triam el llibre de lectura

Els alumnes realitzaran una base d'orientació que els servirà per autoavaluar-se mentre fan la lectura.

3- Grups d'experts.

Donades les bases d'orientació i mitjançant unes rúbriques, aquesta tasca serà **avaluada pel professorat**, qui, a part de donar-los els resultats valoratius, farà tots els comentaris que consideri oportuns per indicar els aspectes que es podrien millorar de cara a futures exposicions orals. També hi haurà **una coavaluació del grup d'experts** en què els alumnes valoraran com han fet la feina els seus companys a través d'una rúbrica.

A través d'una **rúbrica**, **el professor/a** avaluarà la capacitat de relació de l'alumne, així com la seva cura amb el llenguatge i l'estil quan fa els seus propis escrits.

4- Cloenda

Farem una avaluació global de la SA, però no serà qualificada, sinó que servirà com a millora per a les següents situacions.